

Ολοκληρώθηκε με επιτυχία το Θ΄ Διεθνές Συνέδριο του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας - Φιλοξενήθηκε στη Μητρόπολη Θεσσαλονίκης (ΦΩΤΟ+ΒΙΝΤΕΟ)

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Με επιτυχία στέφθηκαν οι εργασίες του Θ΄ Διεθνούς Συνεδρίου του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας της Ιεράς Συνόδου της [Εκκλησίας της Ελλάδος](#) με τίτλο: «Θεωρία και Πράξη της Ψαλτικής Τέχνης», που έλαβε χώρα στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

Κατόπιν αδείας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, σεπτής ευλογίας του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου και υπό την αιγίδα του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης **κ. Φιλοθέου**, η οργανωτική

μέριμνα του Ιδρύματος Βυζαντινής Μουσικολογίας της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, υπό την διεύθυνση του Διευθυντού του Αναπληρωτή Καθηγητή του Ε.Κ.Π.Α. **κ. Γρηγορίου Αναστασίου**, σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης έδωσε την δυνατότητα σε εκατοντάδες ιεροψάλτες, μουσικολόγους και μαθητές της βυζαντινής μουσικής να βρεθούν στην πόλη της Θεσσαλονίκης και να παρακολουθήσουν τόσο τις εργασίες του Συνεδρίου, που πραγματοποιήθηκαν στο Συνεδριακό Κέντρο του Εκπαιδευτικού και Πολιτιστικού Ιδρύματος «Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς», όσο και τις μουσικές εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν σε μνημειακούς Ναούς της πόλεως.

Η έναρξη

Το συνέδριο χαιρέτησαν δια σχετικής επιστολής τόσο ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος όσο και ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος. Πατριαρχεία (Οικουμενικό, Αντιοχείας, Ρουμανίας, Σερβίας), Αυτοκέφαλες Εκκλησίες (Αλβανίας), Αρχιεπισκοπές και Μητροπόλεις του εξωτερικού (Αμερικής, Ουκρανίας, Αυστρίας κ.α.) και περισσότερες από τριάντα Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος εκπροσωπήθηκαν είτε με εισηγητές είτε με απεσταλμένους στις εργασίες του Συνεδρίου. Εκφωνήθηκαν εξήντα οκτώ ομιλίες σε συνολικά δεκαοκτώ συνεδρίες που κάλυψαν μια πληθωρική θεματολογία. Ιστορικά της ψαλτικής διδασκαλίας, σύγχρονη παιδαγωγική και διδασκαλία της ψαλτικής, ειδική αγωγή στην ψαλτική τέχνη, σύγχρονες τεχνολογίες και πρόσληψή τους στην διδασκαλία της ψαλτικής, τοπικές σχολές και παραδόσεις στη διδασκαλία της βυζαντινής μουσικής και ρεπερτόριο διδασκαλίας της ψαλτικής τέχνης ήταν μερικά από τα θέματα που αναπτύχθηκαν διεξοδικά από τους ομιλητές μεταξύ των οποίων καθηγητές Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων (Α.Π.Θ., ΠΑ.ΜΑΚ, Ε.Κ.Π.Α, Ιωαννίνων, Ιόνιο, Pittsburg, Holy Cross, Cluj, Balamand, Vienna, κ.α), Διευθυντές Σχολών Βυζαντινής Μουσικής, καθηγητές και φοιτητές μουσικής και μουσικολογίας από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η κήρυξη των εργασιών του Συνεδρίου έγινε την Πέμπτη, 28 Νοεμβρίου 2024 και την ίδια ημέρα ξεκίνησαν και οι εσπερινές εκδηλώσεις σε μνημειακούς Ναούς της πόλης εν είδη Φεστιβάλ Βυζαντινής Μουσικής, όπου έψαλλαν χορωδίες από όλο τον κόσμο. Την πρώτη ημέρα του Συνεδρίου η εσπερινή ψαλτική εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον Καθεδρικό Ναό της του Θεού Σοφίας, όπου ο Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεος απηύθυνε προσφώνηση προς τους συνέδρους και τον φιλόμουσο λαό της Θεσσαλονίκης που κατέκλεισε τον Ναό. Μεταξύ άλλων, ο Παναγιώτατος αναφέρθηκε στην πόλη της Θεσσαλονίκης περιγράφοντάς την ως σημαντικό κέντρο του Βυζαντινού Πολιτισμού και κυρίως

της μουσικής του παράδοσης. Αναφέρθηκε επίσης με ιδιαίτερη έμφαση στο πρόσωπο και το έργο του Ομότιμου καθηγητή Μουσικολογίας κ. Γρηγορίου Στάθη εξαίροντας την προσφορά του στην Βυζαντινή μουσική και ψαλτική τέχνη και επιστήμη. Ακολούθησαν η ομιλία του Ομότιμου καθηγητή Μουσικολογίας του Ε.Κ.Π.Α. κ. Γρηγορίου Στάθη με θέμα: «Συν Θεώ αρχαί των μελωδημάτων», η ψαλμώδηση του Μεγάλου Ίσου από τον χορό ψαλτών «Οι Μαΐστορες της Ψαλτικής Τέχνης» υπό την διεύθυνση του Καθηγητού κ. Αχιλλέως Χαλδαιάκη και τέλος η τιμητική διάκριση προς τον κ. Γρηγόρη Στάθη από τον Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης με τον σταυρό του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά. Το βράδυ της ίδιας ημέρας η Ιερά Μητρόπολη παραχώρησε γεύμα στους συνέδρους, στο οποίο παρουσιάστηκε πλούσιο μουσικό πρόγραμμα με οργανική απόδοση ψαλμών και εν συνεχεία παραδοσιακής μουσικής από νέους φοιτητές του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Π.Α.Μ.Α.Κ, υπό την καθοδήγηση του επίκουρου Καθηγητή κ. Γεωργίου Πατρώνα.

[Δείτε φωτογραφικό υλικό από την πρώτη ημέρα](#)

Η δεύτερη ημέρα

Την δεύτερη ημέρα του Συνεδρίου, Παρασκευή 29 Νοεμβρίου 2024, η ψαλτική εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Πολιούχου Θεσσαλονίκης, όπου έψαλλαν οι χοροί ψαλτών : «Εργαστήρι Παρασημαντικής» με χοράρχη τον κ. Σωτήριο Δεσπότη, «Ιάκωβος Πρωτοψάλτης» της Μητροπόλεως Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς με χοράρχη τον κ. Πέτρο Παπαεμμανουήλ και «Άγιος Δημήτριος» με χοράρχη τον κ. Δημήτριο Χριστοδούλου. Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνος.

[Δείτε φωτογραφίες από την δεύτερη ημέρα](#)

Η τρίτη ημέρα

Το Σάββατο 30 Νοεμβρίου, τρίτη κατά σειρά ημέρα του Συνεδρίου, ολοκληρώθηκε το μέρος των εισηγήσεων και ανανεώθηκε η συνάντηση για το 2027, οπότε και συν

Θεώ θα πραγματοποιηθεί το Ι΄ Διεθνές Μουσικολογικό Συνέδριο. Ο Διευθυντής του Ιδρύματος Μουσικολογίας κ. Γρηγόριος Αναστασίου εξέφρασε θερμές ευχαριστίες στον Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Φιλόθεο και τους συνεργάτες του στην Ιερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης για την καθ' όλα άρτια φιλοξενία του Συνεδρίου, και όλους τους συνέδρους για την παρουσία και προσφορά τους. Ανακοίνωσε δε την υπό συζήτηση θεματική του επόμενου Συνεδρίου που θα σχετίζεται με την εξωτερική – λόγια βυζαντινή μουσική. Η ψαλτική εκδήλωση φιλοξενήθηκε στον Ιερό Ναό Παναγίας Δεξιάς, όπου έψαλλαν τα ψαλτικά σύνολα: «Ευ Νεάνιδες» του Εργαστηρίου Ποιητικής του ΠΑ.ΜΑΚ. και «Ευδρομούντες» του Καλλιτεχνικού Εργαστηρίου του Ιερού Ναού Αγίου Θεράποντος υπό την διεύθυνση του επίκουρου Καθηγητή κ. Γεωργίου Πατρώνα, «Αγία Ανυσία» του ΕΕΜΕ υπό τη διεύθυνση της Καθηγήτριας του Α.Π.Θ. κ. Μαρίας Αλεξάνδρου και «Άγιος Ρωμανός ο Μελωδός» του Εργαστηρίου Εκκλησιαστικής Μουσικής Θεσσαλονίκης, υπό τη διεύθυνση του κ. Βασίλειου Βασιλείου.

[Δείτε φωτογραφίες από την τρίτη ημέρα](#)

Θεία Λειτουργία στον Άγιο Γρηγόριο Παλαμά

Την Κυριακή 1 Δεκεμβρίου οι σύνεδροι κληρικοί και ιεροψάλτες λειτουργήθηκαν στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά χοροστατούντος του Όρθρου και ιεουργούντος της Θείας Λειτουργίας του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Φιλοθέου, ο οποίος κήρυξε και τον θείο λόγο. Τα ιερά αναλόγια υπηρέτησαν οι ψαλτικοί χοροί: «Θεσσαλονικείς Υμνωδοί», υπό την διεύθυνση του επίκουρου Καθηγητή του Α.Π.Θ και πρωτοψάλτη του Μητροπολιτικού Ναού κ. Ιωάννου Λιάκου, και «Φιλαθωνίται», υπό την διεύθυνση του Πρωτοψάλτη και Διδάκτωρος κ. Δημητρίου Μανούση, ψάλλοντας μέλη επιλεγμένα από τα ποιήματα του Καθηγητού κ. Γρηγορίου Στάθη. Στο τέλος ο Παναγιώτατος πλαισιούμενος από κλήρο και λαό τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση «υπέρ αναπαύσεως των δούλων του Θεού Χρυσάνθου, Αθανασίου, Χαριλάου και πάντων των απ' αιώνος ευαρεστησάντων και ψαλάντων τω Θεώ και τοις θαυμασίοις αυτού, εν ταις αγίαις Εκκλησίαις, εν πόλεσι και χωρίοις και ερημίαις και ασκητηρίοις και απανταχού γης», μνημονεύοντας έτσι ως πρώτους τους τρεις μεγάλους σύγχρονους δασκάλους της Ψαλτικής στη Θεσσαλονίκη Χρυσάνθο Θεοδοσόπουλο, Αθανάσιο Καραμάνη και Χαρίλαο Ταλιαδώρο.

[Δείτε φωτογραφίες από την τέταρτη ημέρα](#)

Η τελευταία ψαλτική εκδήλωση

Το απόγευμα της ίδια ημέρας στον Ιερό Ναό Παναγίας Αχειροποιήτου πραγματοποιήθηκε η τελευταία ψαλτική εκδήλωση του Συνεδρίου. Στην τελευταία αυτή εκδήλωση έλαβε χώρα το δρώμενο «Βιώνοντας τον Βυζαντινό Χορό II» που επιμελήθηκαν η κ. Ευαγγελία Σπυράκου και ο κ. Σπυρίδων Πλούμης. Στό δρώμενο έλαβαν μέρος και οι ψαλτικοί χοροί της πόλης σε συνεργασία με τους οργανωτές. Επίσης στην ίδια εκδήλωση έψαλλαν: ο χορός ψαλτών της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής «SBM Choir» υπό την διεύθυνση του Άρχοντος Μουσικοδιδασκάλου της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής κ. Γεωργίου Θεοδώρου και ο χορός «Εύφωνον» υπό τον κ. Στυλιανό Ζαχαρίου πρωτοψάλτη του Καθεδρικού Ναού της του Θεού Σοφίας Θεσσαλονίκης.

Στο τέλος της εκδήλωσης αυτής, ο Παναγιώτατος κήρυξε την λήξη των εργασιών του Συνεδρίου εκφράζοντας την επιθυμία η Μητρόπολη Θεσσαλονίκης να φιλοξενήσει και το επόμενο Μουσικολογικό Συνέδριο του Ιδρύματος. Στην σύντομη προσλαλιά του ο Παναγιώτατος αναφερόμενος στο Συνέδριο τόνισε emphatically, ότι η Ψαλτική Τέχνη, όπως περίτρανα αποδεικνύεται, δεν είναι τέχνη του παρελθόντος, χωρίς ζωή στο παρόν, αλλά είναι τέχνη ζωντανή στο σήμερα με πολλούς και νέους ανθρώπους να την υπηρετούν με αγάπη και αφοσίωση. Αφού ευχαρίστησε τους εισηγητές, τους συνέδρους, τους χορούς που συμμετείχαν σε όλες τις εκδηλώσεις, τους καθηγητές κ. Γρηγόριο Στάθη και Γρηγόριο Αναστασίου με τους συνεργάτες τους, ο Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ευχαρίστησε και τους δικούς του συνεργάτες, κυρίως δε τους Αρχιμ. Χερουβείμ Τσίνογλου, Πρωτοπρεσβ. Νικόλαο Χαματζόγλου και κ. Κωνσταντίνο Κωνσταντινάκη, που βοήθησαν στην διεξαγωγή του Θ΄ Βυζαντινού Μουσικολογικού Συνεδρίου και ευχήθηκε κάθε αγαθό.

[Φωτογραφίες από την τελευταία ψαλτική εκδήλωση](#)

Τελετή αναγόρευσης σε Επίτιμο Διδάκτορα του

Καθηγητή Γρηγόριου Στάθη

Μετά την λήξη των εργασιών του Συνεδρίου και συγκεκριμένα την Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου το απόγευμα, στην Αίθουσα Τελετών της παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ, με την παρουσία του Πρύτανη του ΑΠΘ καθηγητού κ. Χαράλαμπου Φείδα, του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Φιλοθέου, του Επισκόπου Αμορίου κ. Νικηφόρου, εκπροσώπων των Μητροπολιτών Κασσανδρείας κ. Νικοδήμου και Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ. Ιουστίνου, του Κοσμήτορος της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ Πρωτοπρεσβ. Αθανασίου Γκίκα, Καθηγητριών και καθηγητών της Θεολογικής Σχολής και άλλων Σχολών του ΑΠΘ και του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, κληρικών και πλήθους κόσμου, πραγματοποιήθηκε η Τελετή αναγόρευσης του ομότιμου καθηγητή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών σε επίτιμο διδάκτορα της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ.

Την Εκδήλωση προλόγισε ο Καθηγητής και Πρόεδρος του τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Χριστιανικού Πολιτισμού κ. Απόστολος Φ. Κραλίδης, ενώ τον έπαινο του τιμηθέντος καθηγητού εκφώνησε ο μαθητής του, επίκουρος καθηγητής κ. Ιωάννης Λιάκος.

Ο Καθηγητής κ. Στάθης, συγκινημένος, μετά την αναγόρευσή του, μίλησε στο ακροατήριο με θέμα: «Ψάλατε συνετῶς (Ψαλμ. 46,8)», γοητεύοντας όλους όσοι παρέστησαν.

[Δείτε ΕΔΩ φωτογραφίες](#)